

การประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

The Application of Accounting Information for Strategic Management of Administrator at Bureau of Academic Support and Service in Rajabhat University

ณัชชารีย์ กุลพิชัยจิราวุฒิ¹, สุภัทรธร ทวีจันทร์²,
สหัฐา พลนิล³, ปิยฉัตร ทองแพง⁴

Natcharee Kunpichaijirawut¹, Supatsorn Taweethan²,
Sahutsa Ponnill³, Piyachat Thongpaeng⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ และความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 109 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า การประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีมี

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบัญชี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Student, Master of Accountancy Program in Accounting, Sisaket Rajabhat University)

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Assistant Professor in Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Assistant Professor in Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Assistant Professor in Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

ความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านหลักสูตรกับด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ด้านหลักสูตรกับการจัดทำกลยุทธ์ และด้านอาจารย์กับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าต่ำสุด คือ ด้านนักศึกษากับการควบคุมและการประเมินผล

คำสำคัญ: การประยุกต์, ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี, การบริหารงานเชิงกลยุทธ์, สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstract

The purposes of this study were to study the application of accounting information, strategic management, and examined the relationship between the application of accounting information and strategic management of administrator under the Bureau of Academic Support and Service in Rajabhat Universities.

The samples used in the study were 109 administrators under the Bureau of Academic Support and Service in Rajabhat Universities selected by stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data analysis employed the techniques of mean, standard deviation, and multiple regressions analysis.

The research findings were as follows: 1) The administrators under the Bureau of Academic Support and Service in Rajabhat Universities had application of accounting information as a whole at a high level. 2) The administrators under the Bureau of Academic Support and Service in Rajabhat Universities had strategic management as a whole at a high level. 3) The relationship between application of accounting information and strategic management under the Bureau of Academic Support and Service in Rajabhat Universities, it was found to have positive relationship at .01 level of significance, ranking in the first three aspects as curriculum and strategy implementation, curriculum and strategy formulation, and faculty members and environmental analysis. And the lowest correlation coefficient was students, strategy control and assessment.

Keywords: Application, Accounting Information, Strategic Management, Bureau of Academic Support and Service in Rajabhat Universities

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบัน เกิดจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาระบบสู่สังคมแห่งการเรียนรู้การดำเนินชีวิตในปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของผลผลิตเพิ่มขึ้น รัฐบาลไทยจึงให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของประเทศด้วยการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. 2552-2556 เพื่อพัฒนาการศึกษาสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้และคาดหวังให้สังคมมีการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างชาญฉลาด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, น. 7-8)

การประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี เป็นกระบวนการนำข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการนำข้อมูลและตัวเลขผ่านกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ข้อมูลนั้นมีความหมายหรือมีคุณค่า และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งบุคคลภายในองค์กรและหน่วยงานภายนอกองค์กร อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา พ.ศ. 2554 เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศด้านการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558, น.2-11) โดยข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี ประกอบด้วย ข้อมูลสารสนเทศด้านนักศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ และด้านงบประมาณและการเงิน นอกจากนี้ ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนการจัดการศึกษา ให้สามารถจัดการศึกษาได้ตรงกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ข้อมูลสารสนเทศที่ดีนั้นจะต้องมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน เข้าใจง่าย ทันต่อเวลา และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย

การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ เป็นกระบวนการตัดสินใจเลือกดำเนินงานด้านการบริหารงบประมาณ การจัดสรรทรัพยากรของหน่วยงาน การปรับปรุงการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน ก่อให้เกิดความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณ ลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการที่ไม่จำเป็น โดยการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การจัดทำกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ การควบคุมและการประเมินผล หากบุคลากรในสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จะส่งผลต่อคุณภาพขององค์กร ทำให้องค์กรมีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น (จตุพร เสถียรคง, 2557, น.12-13)

มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นหนึ่งในหน่วยงานด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนด จากรายงานทิศทางการปฏิรูปการศึกษาพบว่า

สถาบันอุดมศึกษามีการขยายตัวและมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การขยายตัวด้านนักศึกษาที่มีความต้องการเข้าเรียนเพิ่มขึ้น ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงขึ้นและจำนวนมากขึ้น ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้หลายรูปแบบ จากข้อจำกัดด้านงบประมาณ ทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรและการให้บริการวิชาการแก่สังคมระดับต่าง ๆ ให้หลากหลายแนวทาง (มานิต บุญประเสริฐ, สุชาติ ตันธนะเดชา, ผุสดี พลสารมัย และ John Yeager, 2546, น.1-2) สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการให้ความสำคัญกับข้อมูลสารสนเทศ โดยเน้นการให้บริการที่ถูกต้อง รวดเร็ว เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพของมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

จากข้อมูลที่ผ่านมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีว่ามีผลต่อการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือไม่อย่างไร ซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีศักยภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด ขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขอบเขตของการวิจัย

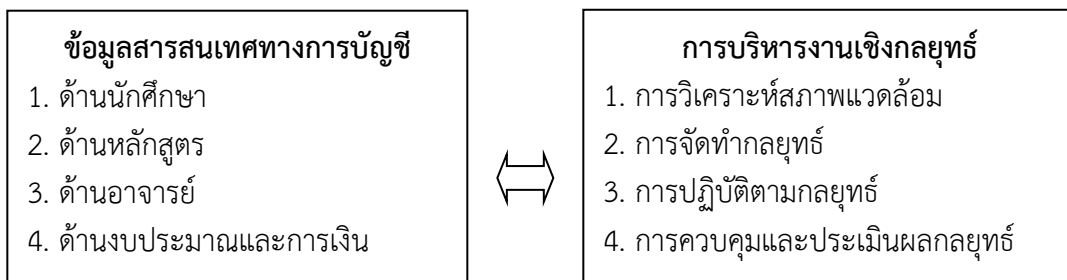
ประชากร คือ ผู้บริหาร ตั้งแต่ระดับ รองอธิการบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ รวมทั้งสิ้น 152 คน จาก 38 มหาวิทยาลัย จำแนกเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม แบ่งตามการจัดงานพิธีรับพระราชทานปริญญาบัตร ปีพุทธศักราช 2559

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ คือ การประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี (The Application of Accounting Information) โดยประยุกต์แนวคิดกระทรวงศึกษาธิการ (2558, น.2-11) ประกอบด้วยข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา 1) ด้านนักศึกษา (Students Data) 2) ด้านหลักสูตร (Curriculum Data) 3) ด้านอาจารย์ (Teacher Data) และ 4) ด้านงบประมาณและการเงิน (Budget Information and Financial Data)

2. ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) โดยประยุกต์แนวคิดจุฬาราชวิทยาลัย (2557, น.12) ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) 2) การจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Formulation) 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) และ 4) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ (Strategy Evaluation & Control)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ตั้งแต่ระดับ รองอธิการบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวนทั้งสิ้น 152 คน จาก 38 มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ตั้งแต่ระดับรองอธิการบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 109 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (จำเริญ อุ่นแก้ว, 2553, 8-9) ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วนแบบชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองกับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30

คน ด้านความเที่ยงตรง ค่า IOC เท่ากับ 0.6 จำนวน 3 ข้อ ค่า IOC เท่ากับ 0.8 จำนวน 3 ข้อ และค่า IOC เท่ากับ 1.0 จำนวน 32 ข้อ และด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.84

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถาม จำนวน 109 ชุด ทางไปรษณีย์ตาม ชื่อที่อยู่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบ พหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 41-50 ปี ระดับการศึกษาปริญญาโท สำเร็จการศึกษา ด้านศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้างาน มีประสบการณ์ในการทำงานที่ สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ 11 ปี ขึ้นไป ผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการ วิชาการ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในภาคกลาง

2. ผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการ ประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และ มากที่สุด 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อมูลสารสนเทศด้านนักศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ และด้านงบประมาณและการเงิน

3. ผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการ บริหารงานเชิงกลยุทธ์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุก ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ด้านการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการจัดทำกลยุทธ์ และด้านการควบคุมและการประเมินผล

4. การประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการ บริหารงานเชิงกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

1. ผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการ ประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี โดยรวม ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศด้านนักศึกษา ด้าน หลักสูตร ด้านอาจารย์ และด้านงบประมาณและการเงิน อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก สำนัก ส่งเสริมและบริการวิชาการ มีภาระและความรับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูล สถิติด้านการศึกษา และข้อมูลรายบุคคลของนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากรและข้อมูลสถานศึกษารายสถานศึกษา และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอุดมศึกษา ซึ่งผู้บริหารทุกคนได้นำความรู้ทางด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ใช้งานได้รับความสะดวก รวดเร็ว มีการกระจายข้อมูลและสารสนเทศกว้างมากขึ้น ทำให้การบริหารและการใช้ข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อทางราชการ สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา พ.ศ. 2554 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ดำเนินการสำรวจ จัดเก็บรวบรวม ประมวลผลข้อมูลทางการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับและทุกสังกัด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจะมีการจัดเก็บอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยข้อมูลพื้นฐานประกอบด้วย ข้อมูล สถิติด้านการศึกษา และข้อมูลรายบุคคลของนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากรและข้อมูลสถานศึกษารายสถานศึกษา สอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556 ที่ได้กำหนดกรอบแนวทางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้เสนอยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไว้ ดังนี้ 1) สร้างกำลังคนให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) สนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาของประเทศไทย 3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการศึกษาของประเทศไทย 4) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการบริการด้านการศึกษา

2. ผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ โดยรวม ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการจัดทำกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและการประเมินผล อยู่ในระดับมาก เพราะว่าสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มีพันธกิจในการบริการทางวิชาการที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งมีการให้บริการทางด้านการศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่น และให้บริการฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีตามความต้องการให้แก่สังคม การบริหารงานเชิงกลยุทธ์จึงเป็นการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ ให้สอดคล้องกับปณิธานและพันธกิจของสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ ซึ่งการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ในแต่ละครั้ง จะมีการระดมความคิดจากทุกหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏ และได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและของประเทศ เพื่อให้การจัดการเชิงกลยุทธ์เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของธวัช กงเดิม (2554, น.238-240) พบว่า บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในประเทศไทยมีการจัดทำแผนกลยุทธ์แบบบูรณาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการจัดทำแผนกลยุทธ์ 2) การจัดทำแผนกลยุทธ์แบบบูรณาการ 3) การนำแผนกลยุทธ์แบบบูรณาการไปปฏิบัติ 4) การควบคุมและประเมินผล ได้อย่างเหมาะสมมากที่สุด สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเกิดประโยชน์ เนื้อหามีความ

ครอบคลุมทุกประเด็น อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของพรรณนิภา อิงพงษ์พันธ์ (2554, น.150-151) พบว่า 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินผลกลยุทธ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศด้านนักศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ และด้านงบประมาณและการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการจัดทำกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสามารถเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรกับการปฏิบัติตามกลยุทธ์ กล่าวคือ การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 สู่การปฏิบัติเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสาธารณชน เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติ สร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างความเชื่อมโยง ปรับปรุงกฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ สร้างช่องทางให้ประชาสังคมมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง ผลักดันให้แนวทางการพัฒนาในแต่ละยุทธศาสตร์แปลงสู่การปฏิบัติผ่านแผนงานระดับกระทรวงสู่หน่วยงานและสถานศึกษาระดับต่าง ๆ บูรณาการอยู่ในภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน 2) ข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรกับการจัดทำกลยุทธ์ กล่าวคือ หลักสูตรที่เปิดสอนต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ความพร้อมของสถาบันและสอดคล้องกับความต้องการทางด้านวิชาการและวิชาชีพของสังคม ซึ่งหลักสูตรสาขาวิชาต้องได้รับการประเมินหลักสูตรตามมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงต้องมีการวางระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ความต้องการของสังคม ความต้องการด้านตลาดแรงงานของประเทศ ความสอดคล้องกับนโยบายการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ความพร้อมของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ความสามารถในการแข่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย ต้นทุนผลผลิต จำนวนอาจารย์ งบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ ความคุ้มค่า คุ้มทุน ผลการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา ผลการประกันคุณภาพภายในคณะ/สาขาวิชา และ 3) ข้อมูลสารสนเทศด้านอาจารย์กับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม กล่าวคือ ครูเป็นผู้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐาน

วิชาชีพ มีจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นผู้เรียนรู้สิ่งใหม่ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถประยุกต์ใช้วิธีการและนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกลไกการคัดเลือกอาจารย์ที่เหมาะสม โปร่งใส มีการกำหนดนโยบาย แผนระยะยาวเพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2554, น.3, 11-13) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี จะทำให้สถานศึกษา หน่วยงาน ส่วนราชการ มีการจัดทำคู่มือ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดและแนวปฏิบัติสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่างๆ ของหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยในการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2554-2556 ที่เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการบริหารจัดการ การเรียนการสอน และการประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ที่ครอบคลุมถึงมิติต่าง ๆ ทางการศึกษา เช่น กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย (IT2020) กรอบแนวทางการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสถานภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของต่างประเทศ ซึ่งแผนแม่บทฯ ฉบับนี้ ได้นำเสนอแผนกลยุทธ์การพัฒนาศูนย์กลางการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ประกอบด้วยโครงการ ดังนี้ 1) โครงการจัดทำมาตรฐานข้อมูลด้านการศึกษา 2) โครงการลงทะเบียนระบบสารสนเทศ 3) โครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสื่อการเรียนการสอน 4) โครงการจัดส่งข้อมูลสถิติด้านการศึกษาทางอินเทอร์เน็ต 5) โครงการรับสมัครเรียน สมัครสอบ ผ่านอินเทอร์เน็ต 6) โครงการรายงานตัวผู้เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต และ 7) โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงาน และให้คำแนะนำต่าง ๆ

แต่พบว่า การประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี ด้านนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและการประเมินผล ในระดับต่ำ เนื่องจากข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีด้านนักศึกษา เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งที่ผ่านมาจะพบว่า มีนักศึกษาสนใจที่จะศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวนมาก ซึ่งการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและการประเมินผล จะเป็นการประเมินผลตามที่ได้จัดทำกลยุทธ์ไว้แล้ว ดังนั้น ข้อมูลนักศึกษาจึงส่งผลต่อการควบคุมและการประเมินผล ในระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี ด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์สูงกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยก่อนการเปิดหลักสูตรใหม่ ควบคู่กับการให้ความสำคัญต่อการทวนสอบ การประเมินผลการเรียนการสอนของหลักสูตร และการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยี และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้แก่ สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อวางระบบและจัดการข้อมูลสารสนเทศให้เป็นรูปธรรม และให้สะดวกต่อการใช้งาน

1.3 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดอบรมวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ให้แก่บุคลากรทุกระดับในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อให้เกิดการนำไปใช้งานได้จริงทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่สนใจ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงผลกระทบของการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี เพื่อการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารมหาวิทยาลัยให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

2.3 ควรศึกษาผลกระทบด้านการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ส่งผลต่อการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อให้ผู้บริหารได้เห็นถึงความสำคัญและความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นมากขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจกล่าวได้หมด ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทรพร ทวีจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สหสา พลนิล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยฉัตร ทองแพง ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งโดยการเอาใจใส่ ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์เพื่อให้มีความสมบูรณ์ที่สุด และขอขอบคุณผู้บริหาร สังกัดสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558*. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 295 ง เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2558 (2-11).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554 ก). *รายงานการวิจัยเพื่อจัดทำศูนย์สารสนเทศด้านการศึกษาแห่งชาติ (NEIS)*. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2560. จาก <http://dx.doi.org/10.1016/j.jusres.2007.01.013>
- _____. (2554 ข). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา พ.ศ. 2554*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2554 ค). *คู่มือการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา พ.ศ 2554*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จตุพร เสถียรคง. (2557). *กลยุทธ์แห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการภาครัฐของไทย*. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จำเริญ อุ่นแก้ว. (2553). *สถิติเพื่อการวิจัย*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ธวัช กองเต็ม. (2554). *การพัฒนารูปแบบการจัดทำแผนกลยุทธ์แบบบูรณาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พรรณนิภา อิงพงษ์พันธ์ (2554). *การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มานิต บุญประเสริฐ, สุชาติ ตันธนะเดชา, ผุสดี พลสารัมย์ และ John Yeager. (2546). *รายงานผลการศึกษาโครงการวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการอุดมศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.